

עין משפט גין מצוה

מ:

השוחרט פרק שני חולין

מסורת הש"ס

ק"ל א ב מ"י פ"ד מהל'
שנת נלכה: א
ק"ב ג מ"י פ"ח מהל' ע"ו
ה' א ועין הסגנות
זכ"ל וז"ל ופ"ד
מהלכות שחיטה הלכה כן
סגן לאוין א טו"ש ע"ד
ס"ד ד טק"ד ד וס"ד קמה
טק"ד :

רבינו גרשום

הכא בחטאת העוף
עסקין דכולהו בהדי
הודי קא אתין. כלומר
הטאת העוף נהי בסימן
אחד ולפיכך חייב שלש
חטאות: עילא מעשה כל
הדו קאמר. כלומר אפי'
מוקפת לה בחטאת העוף
תקשי לך שטחתי חוץ
וכי כיוון דרשתי בה
כל שהיא מטיח אסרה
ואידן מחתו בעפר הוא.
אלא באומר בגמר זכיחה
הוא עובדה מאי אריא
שניהל חטאת העוף ונחתי
אפילו שלמים נמי שינוי
ניהי א"ב ב"י סימן
מצי לאוקמי באומר בגמר
זכיחה הוא עובדה וכולהו
בהודי קאתין: אלא אמר
רב וזכרנו כ"י. הלא מאי
עסקין בגון שהיה (לה)
חצי קנה פגום ר"י. כלומר
לא תוקים אלא בחטאת
העוף וכולהו בהדי הודי
קתו לא תוקי בגון שגמר
בגמר זכיחה הוא עובדה
אלא בגון שהיה חצי
קנה פגום והוסיף עליו
כל שהוא וגמרו יבדוהו
משהו שטחתי חטובה
(מליקה) חטאת (הוא)
מקבלת בגמיר וכולהו
בהדי הודי קא אתין
ולפיכך חייב ב' חטאות:
אמר רב פפא אי לאו דאמר
רב הונא סימן א' כ"י.
כלומר אי היה אמר בחטאת
היתה בהמת חבירו רבוצה
לפי עבודת כוכבים כיון
ששטת בה אסרה לא
היית חטאת חובתה דהיה
אמרי עולא לא היה סבר
דאסרה ע"י ששטת בה
מעשה רבה כ"י. כלומר ע"י
שישחטה כולה דאתין
כולהו בהדי הודי והוא
סבר לה כעולא: ואמר
רב פפא אי לאו דאמר
רב הונא בהמת חבירו
לא הויה כ"י. כלומר אי
[הו] אמרן רב הונא היתה
בהמת רבוצה לפני עבודת
כוכבים כיון ששטת בה
סימן אחד אסרה לא הויה
חטאת חובתה מי"ט ולא
היה מצי לומר שחטאת
חוץ לא ליתיה דבתן לא
מצי אסר בהמת של ישראל
דלא דידיה הוא אבל כיון
דאמר היתה בהמת חבירו
רבוצה ליתיה לפני עבודת
חובתה: שפוט' (מהו)
הימא. כלומר דאי לא
אמר בהמת חבירו ולא
הויה חטאת חובתה דבתן
לא מצי אסר דלא דידיה:

א"י הכי מאי איריא הטאת לישמעיעין ובה. לפירושו שני שבקונטרס
לרוב הונא פריך [הו] דלאין אין אדם אוסר דבר שאינו שלו
א"ש דנקט חטאת לאפוקי שלמים שהם שלו ל"ל דסבר השמא דחמא
כרבי יוסי הגלילי דלמיר קדשים קלים ממון בעלים הן לדרבנן לא
חשיב שום זבח שלו כדמוכח בזבחים
נפ' בתרא (דף קד.) דפריך בשלמא
רובע שהקדשו ולנסוק רבעו אלא
מוקפה ונעמד היכי משכמת לה ה'
אין אדם אוסר דבר שאינו שלו ומשני
בזבחים קלים ואליבא דרבי יוסי
הגלילי משמע לרבנן אין אדם יכול
לאסור ומיהו קשה לפירושו זה דבסמוך
פריך מההיא ברייתא לרב נחמן דלמיר
אין אדם אוסר דבר שאינו שלו ודייק
מדאוקמינן בחטאת העוף טעמא
דחטאת העוף אבל זבח אחר לא ונמי
קושיא ה' ממוקמא שפיר בחטאת
בהמה ונקט חטאת לאפוקי שלמים
ושמא מתחלה ניחא ליה בחטאת
בהמה כל כוונה דלא אסיק אדעתיה
שניהל חטאת העוף ובחתי קנה פגום
אבל לטוק ממעבד ליה שינויא דחטאת
העוף דאי בחטאת בהמה ונקט חטאת
לאפוקי שלמים ה"ל לנמקט עולה כדפי'
נקונת': א"י הויה הטאת תיובתיה
דמאי מעשה מעשה רבה. מימה לפי'
ראשון שבקונטרס ש"ס ה' להקשות על
רב הונא מדקדק לאשמעינן זבח א"כ
היכי מצי למימר מעשה רבה ה' ע"כ
מדנקט חטאת דייקין מנייה סיעתא
לרב הונא דמעשה כל דהו' ושמא יש
לומר דה' דנקט חטאת לאשמעינן דא"ג דקניא ליה לכפרה אפי"ה
לא חשיב כדדייה לאוסרה בנעשה כל דהו': ר"ב נחמן ורב עמרם
ורבי יצחק אמרי אין אדם אוסר דבר שאינו שלו. ונמס' ע"ו פ"ק
רבי ישמעאל (דף ק"ג.) אמילמיה דעולא דלעיל דלמיר להו רב נחמן
אמר ליה לעולא ככר מרגמא רב הונא לשמעתיך בצבל לאו משום
דסבר כרב הונא אלא כלומר לא הודעתו שום חידוש שכבר
שמעיננו זה רב הונא וחס תאמר בעובדה (ע"ו דף ק"ג.) דלע עובד
כוכבים לחנותא והוה חמרא דזוולא שדא זיה עובד כוכבים דלא
ושיכרן זיה וחסא מריה דחמרא ושקליה ברייתמיה ושדייה לדנא
וגרסינן חסא אילקע רב נחמן למחוזא ואסריה בהנאה אמאי אסריה
לאו דאמר רב הונא דבר שאין שלו ולמסקנא דקאמרן אפילו למ"ד
אוסר אדם דבר שאינו שלו ה' מילי עובד כוכבים ורב נחמן מצי
סבר כנחא קנא אכל למאי דסלקא דעתך דלמי רב נחמן
כר"י (ה) ולא כנחא קמא קשה:

מחזק צעפר הוא. לכיון דנאסר משום עבודת כוכבים פקע שם
קדשים מינה ונעשית של עבודת כוכבים ועפרא בעלמא היא ומו לא
מחייב עליה משום שחטי חוץ. א' ואע"ג דלמירין בפירקין (לעיל דף כ"ט):
שחט סימן אחד בחוץ וסימן אחד בפנים חייב שהרי עשה זה מעשה

חטאת העוף בחוץ ליכא למימר דבגמר
הסימן חייב בהדי הדדי איסור עבודת
כוכבים ושמיטת חוץ דכי אמרינן
(ה) סימן אחד מחייב הני מילי היכא
דגמר לשחיטה עבודה קדשים דקתני
וסימן אחד בפנים דליגלאי לשמיטת
בדסימן קמא שמיטת חוץ הוה וטעמא
דהתם משום דישנה לשחיטה מתחלה
ועד סוף אכל הכא דסימן שני לא
אשמיטת כלל דלמירין עפרא בעלמא
הוא קמא נמי לאו שם שמיטה עליה
ולענין שבת דלמירין אטוילת גמיה
הוא דמחייב א"ג' דלאו שמיטה היא
וכן משום עבודת כוכבים לשמיטת
עבודת כוכבים היא אכל לענין שחטי

חוץ לאו שמיטת קדשים היא: כהא
במעשה העוף עסקין. דלמירין לא
בסימן אחד בפ"ק (לעיל דף כ"א.) ויזוב
שמיטתה ידיה נמי בחוץ בסימן
אחד דהשוחט עוף קדשים בחוץ חייב
והמולקו בחוץ פטור דקתני בזבחים
בפרק השוחט והמעלה (דף ק"א.)
וילין מאו אשר ישחטו לרבות את
העוף: דעולא (ה) בהדי הדדי. לכיון
דשם עבודת כוכבים לא חיל על
גמר סימן אישחטת דכולהו שמיטה
בקדשים הוא: ועולא מעשה כל

דכו קאמר. לכיון דלמיר רב הונא (ע"א) סימן אחד ואסמכה למילמיה
דעולא אשמעינן רב הונא דעולא מעשה כל דהו' קאמר דהא סימן
אחד דרב הונא לאו דוקא דהוה הדין לחצי סימן ואפילו מוקמת לה
בחטאת העוף הו' מיוצאה (ו) מצי שמיטת זה פורתא פקע שם
קדשים מינה וחייב שמיטת חוץ ליתיה עד גמר סימן וחיתוך שם
הוא: אלא אפילו בחטאת בהמה ממוקמא וצאומר איני רובה
לעבוד עבודת כוכבים בשמיטה זו עד שמגמר דהשתא לא פקע
שם (ו) וזכים עד גמר זכיחה ומחייב בזוולא: אי הפי. דטעמא
דשמיטת חוץ לאו משום סימן אחד דחטאת העוף הוא אלא בצאומר
בגמר זכיחה הוא עובדה: מאי איריא חטאת. דנקט [שם] ליתיה ששוחט
את הזבח דמשמע כל זכים ומדנקט חטאת דליתיה נמי בצוף
שמע מינה בחטאת העוף קאי ועולה לא מצי למינקט משום
דעולת העוף צעי שני סימנין ולא בצאומר בגמר זכיחה הוא עובדה
דאי אינו עובדה אלא בגמר זכיחה אמאי איכפל לאשמעינן עוף

בבהמה נמי חיי. והאי פירכא לאו לאתווי לרב הונא נקט לה דכי מדלית רב הונא מהכא ויתמא דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו
אלא בגמר מעשה איכא למיפרכ נמי מאי שנה חטאת דנקט אלא הכי פריך אי אימת דטעמא משום גמר זכיחה הוא מצי שנה עוף
אלא על כרחך טעמא אחרניא הוא: אלא אמר רב הונא. ה' חטאת מסייע ליה לרב הונא ומש"ה נקט חטאת העוף דהכשרו בסימן
אחד דאי תנא זבח ליכא לחייבה בשמיטת חוץ משום דמיתכר בתחילת שמיטה ופקע שם קדשים מיניה כרב הונא אכל בצוף ששכחת
שלש חטאות וכגון שהיה חצי קנה פגום והוסיף עליו כל שהוא אדמתכשר בפנים ומחייב עליה משום שמיטת חוץ וחייב חוץ ומעשה כל דהו'
דעבודת כוכבים וטוילת גמיה דשבת בהדי הדדי אמו: אי לאו דאמר רב הונא (כ"י) סימן אחד. ואסמכה דעולא דמעשה כל דהו' אמר:
לא הויה חטאת סיופסיה. דעולא מרישא כי הוה ס"ד דבבהמה קאי דליכא למימר מעשה רבה קאמר עולא דהיינו גמר מעשה: אי
ברישא דבבהמה קאי: דחגריה לא מצי אסר. והאי חטאת דכהנים הוא: דקני ליה לכפרה. שהבעלים מתכפרין זה. ל"א אי הכי דבגמר זכיחה
הוא עובדה מאי איריא חטאת דמשמע דאיכפל תנא לאשמעינן מידי דלית ליה חלק צו שהבעלים שוחטין אותה והיא כולה לכהנים ליתיה זבח
דלישחמט אפילו שלמים שהן שלו מחייב שלש חטאות דהא לא פקע שם קדשים מיניה עד גמר זכיחה ומדנקט חטאת ש"מ בעובד עבודת
כוכבים בתחלת שמיטה קאמר ומשום טעמא דחטאת אינו שלו ולא מצי אסר בנעשה וטויל דלילו שלמים הוה אסר בנעשה וטויל ומ"מ
לרב הונא קשיא דהא מדנקט חטאת ש"מ טעמא דתנא משום דדבר שאינו שלו לא אסר אלא אמר רב הונא אלא אסר משום שמיטת חוץ
זכיחה ולא מיקשי לרב הונא דהכא בחטאת העוף קאי ובחתי קנה פגום דבההוא מעשה כל דהו' דליתסר בה איחייב משום שמיטת חוץ
והיינו דנקט חטאת משום דליתא בצוף ועולה לא מצי למינקט משום דאפילו בצוף צערי שני סימנין: לא הויה חטאת סיופסיה. דמאי
מעשה דעולא מעשה רבה ולא הוה מיטכרין ליה לאוקמי בחטאת העוף דהאי דנקט חטאת ולא תנא זבח משום דלילו שלמים כיון דלדידה נינהו
הו' מיתכר בנעשה כל דהו' וליכא חייב שמיטת חוץ אכל חטאת לא מיתכר עד גמר שמיטה דליכא מעשה רבה. ולשון זה נראה צעני דהכי
מסתבר לישנא דתלמודא לרב הונא לחודיה קמוציה: דחגריה לא מצי אסר. דמעשה כל דהו' ולהכי תנא חטאת דכהנים היא דלילו שלמים דדייה
נינהו ומיתכר בנעשה כל דהו': כדודיה דמאי. ואפי"ה קתני דלא מיתכר: אין אדם אוסר דבר שאינו שלו. אפילו בגמר מעשה. ואית
דמפרכ בנעשה כל דהו' ולא היא דא"כ לא הו' מנסך מיוצאיהו דהא מעשה גמור הו' ולקמן [הא]. מותבי להו ממנסך: ואוקימנא. על כרחיך
בחטאת העוף מדלל תנא זבח ואע"פ דלהך רבנן לא מצי למייתי זבח לכיון דשלמים ידיה נינהו הו' מיתכר בתחלת (ו) חמיכה ומו ליכא
חייב שמיטת חוץ וכי תנא חטאת הו' דבר שאינו שלו ולא מיתכר ולא פקע שם קדשים מיניה אפילו הכי מדלל נקט עולה דשכיח
ולא הו' נמי ידיה ונקט חטאת דמידי דליתיה בצוף בסימן אחד דלאי טעמא משום סימן אחד דעוף הוא ובחתי קנה פגום כדלמיר:

בבא

(א) נכנסות לה. וס"ג.
(ב) ויבנות פ"א: א עין
רש"י ד' ויקרא ח'
(ג) ר"מ, ו' עין רש"י.
(ד) ע"ש טו"ס נה. ס"ה
אילקע.

הנהות הב"ה

(א) רש"י ד"ה מתקן
וכי בסיומן א' מחייב:
(ב) ד"ה ועולא וכי'
דמכ"י שמיט: (ג) ד"ה
אלה אפי' וכי' לא פקע
שם קדשים מינה עד
גמר: (ד) ד"ה ואוקימנא
וכי' מתחלת שחיטה ומו
ליכא: (ה) ר"ס ד"ה רב
נחמן וכי' כר"י בן בבא
ולא כמ"י:

שיטה מקובצת

א' דכו אמרי בסיומן
א' מחייב: ב' ולענין
שבת החייב בחבורה
בעלמא או בבטלה
נשמה: ג' דכולהו בהדי
אחר לכיון דשם עבודת
כוכבים: ד' דהשתא לא
פקע שם קדשים עד
גמר זכיחה: ה' והוסיף
עליו כל שהוא יבדוהו
כל שהוא מתכשר בפנים:
ו' לפי שני שבקונטרס
אין אדם אוסר דבר שאינו
שלו ואתי שפיר דנקט
חטאת: ז' תימה לפי
ראשון שבקונטרס שלא
הונא לישמעיעין ובה א"כ
הכי מצי:

